

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Samlenotat vedrørende de sager inden for Udlændinge og integrationsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på den uformelle videokonference for justits- og indenrigsministre den 11.-12. marts 2021

EU's Migrations- og asylpagt. S. 2

KOM dokument foreligger ikke

= Statusdrøftelse og det videre forløb

EU's migrations- og asylpagt

KOM dokument foreligger ikke

= Statusdrøftelse og det videre forløb

Revideret notat. Ændringer er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Der forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 11. og 12. marts 2021 at være et punkt til politisk drøftelse vedrørende EU's migrations- og asylpagt. Formandskabet forventes at fremlægge en status over, hvor langt man er noget i forhandlingerne, herunder hvor der må anses at være opnået enighed, og hvor der stadig udestår forhandlinger. Formandskabet forventes at fremhæve den eksterne dimension, hvor der er overordnet enighed om anvendelsen af en "whole of migratory routes"-tilgang samt anvendelsen af skræddersyede partnerskaber i forbindelse med kapacitetsopbygningsindsatser. Drøftelserne forventes også at have fokus på metoden i forbindelse med styrkelsen af EU's og medlemsstaternes koordinering af indsatserne. I lyset af den fortsatte skepsis i forhold til omfordelingsspørgsmålet forventes formandskabet at trække drøftelserne i retning af mulighederne for en simulationsøvelse for at få et bedre grundlag for at vurdere betydningen af screening og grænseprocedurer i forhold til solidaritetsmekanismen. Sagen giver ikke i sig selv anledning til at redegøre for lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Den 23. september 2020 præsenterede Kommissionen et forslag til en europæisk migrations- og asylpagt. På det ekstraordinære rådsmøde den 13. november 2020 fandt den første politiske drøftelse sted. Den tog udgangspunkt i et første udkast til et politisk forståelsespapir udarbejdet af det tyske formandskab om, hvordan Rådet forestiller sig, at man kan nå til et forhandlingsresultat i relation til Kommissionens udspil. På rådsmødet i december fremlagde formandskabet en fremskridtsrapport som opsummerede rådets drøftelser henover efteråret. Fremskridtsrapporten blev overordnet godt modtaget af medlemsstaterne. Dog blev det også fremhævet af mange medlemsstater at der stadig var lang vej til at nå til enighed om især spørgsmålene om solidaritet og grænseprocedurer.

3. Formål og indhold

Formålet med punktet om EU's migrations og asylpagt forventes at være en nærmere drøftelse af den eksterne dimension og spørgsmålet om solidaritet. Det forventes, at det portugisiske formandskab vil aflægge en status, hvor fremskridt i forhold til de drøftelser, der har været siden overtagelsen af formandskabet, fremhæves. Det forventes yderligere, at formandskabet vil stille en række spørgsmål til medlemsstaterne for at sætte rammen for de videre politiske drøftelser.

Det forventes, at fokus for drøftelserne blandt andet vil være den eksterne dimension dels for at fastlægge, hvor langt man er nået i forhandlingerne dels for at lede op til det fælles RIA/FAC møde der afholdes den 15. marts, som forventes at omhandle koordinationsaspekter i forhold til den eksterne dimension. Forhandlingerne har indtil nu afdækket en bred enighed om vigtigheden af den eksterne dimension af migrations- og asylpagten som afgørende for at gøre op med den irregulære migration til Europa. Der er således enighed om en ”whole of migratory routes” tilgang og nødvendigheden af hurtigst muligt at etablere skræddersyede migrationspartnerskaber med tredjelande med henblik på at bekæmpe irregulær migration og menneskesmugling samt adressere grundlæggende årsager til migration. Der er ligeledes enighed om, at partnerskaberne bør dække en bred vifte af aktiviteter, herunder kapacitetsopbygning og anden støtte inden for asyl og migrationshåndtering, grænsehåndtering, udsendelse samt kapacitetsopbygning til at kunne håndtere eftersøgnings- og redningsaktioner. Formandskabet forventes også at inkludere behovet for at fremme lovlige migrationsveje. Det forventes, at formandskabet vil betone behovet for koordinering mellem medlemsstaterne og EU's institutioner, og at der skabes en fælles forståelse for metode og tilgang til migrationspartnerskaberne. I den forbindelse er monitorering af de vigtigste migrationsruter, samarbejde med de vigtigste lande på ruten og kapacitets- og behovsanalyser områder, der forventes nærmere drøftet. Desuden forventes vigtigheden af en stærk finansiel ramme også at blive fremhævet. Dette skal også ses i lyset af, at der i december 2020 blev indgået en foreløbig aftale om en forordning om oprettelse af Instrumentet for Naboskab, Udviklingssamarbejde og Internationalt Samarbejde (NDICI) inden for rammerne af den flerårige finansielle ramme (FFR) 2021-2027. I denne aftale opstilles et indikativt mål om 10 % allokering til migrationsrelaterede foranstaltninger.

Endelig forventes formandskabet at afgive en status for forhandlingerne omkring solidaritetsbestemmelserne i pagten, hvor der stadig er betydelig uenighed. Det forventes, at formandskabet vil opfordre Kommissionen til hurtigst muligt at præsentere en simulationsøvelse, som kan give medlemsstaterne en bedre forståelse af de mulige konsekvenser i tilfælde af, at en medlemsstat bliver udsat for migrationspres. Det forventes, at simulationsøvelsen vil opstille et komplet scenarie, hvor screeningprocedurer, grænseprocedurer og solidaritetsbidrag skal anvendes for at gøre øvelsen så realistisk som muligt. Det forventes også, at formandskabet vil lægge op til, at kataloget over mulige solidaritetstiltag udvides for på den måde at samle flertal for solidaritetsbestemmelserne i pagten.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af den eksterne dimension af migrations- og asylpagten vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har i september 2020 været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde (SPAIS), inden Kommissionens forslag til migrations- og asylpagten var præsenteret. SPAIS er igen blevet forelagt sagen den 27. oktober 2020 og den 13. november 2020. Sagen har været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde (SPAIS) den 22. februar 2021.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt enighed blandt medlemsstaterne om en ”whole of migratory routes” tilgang, og at løsninger på den eksterne dimension er afgørende for at lette presset på EU's asyl og migrationssystem. Nye finansielle redskaber såsom NDICI instrumentet ventes at blive modtaget positivt af alle medlemsstaterne.

Balancen mellem ansvar og solidaritet medlemsstaterne imellem forventes fortsat at være en stor udfordring at nå til enighed om. Det forventes, at frontlinjestaterne ligesom på linje med tidligere forhandlinger vil kræve en klar ramme for, hvorledes medlemsstaterne skal udvise solidaritet over for andre medlemsstater, der er udsat for migrationspres - også set i lyset af de betydelige omkostninger, som den praktiske implementering af forslagene om screening- og grænseprocedurer forventes at indebære. Ligeledes forventer en anden gruppe af medlemsstater, særligt de østeuropæiske lande, at der ikke kan indgå tvungen omfordeling eller tilbagesendelsesponsorater med tilknyttet eventuel pligt til omfordeling, men alene tvungen, men fleksibel solidaritet.

Dog ses forhandlingsrummet ikke at være udtømt, idet en simulationsøvelse samt en udvidelse af kataloget over solidaritetsbidrag kunne bidrage til, at medlemsstaterne kan nå til enighed om en solidaritetsmekanisme, der sikrer, at frontlinjestaterne anser, at de får den nødvendige bistand samtidig med, at der ikke indføres en tvungen omfordelingsmekanisme.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er overordnet positiv over for Kommissionens udspil og mange af de elementer, der indgår i pagten. Den mere helhedsorienterede tilgang til migration og asyl er vigtig for at styrke effektiviteten af systemet, herunder styrkelsen af de ydre grænser i form af screening- og hasteprocedurer ved grænserne samt en række nye initiativer på udsendelsesområdet. Desuden er det positivt, at der er fokus på den eksterne dimension, herunder det styrkede samarbejde med oprindelses- og transitlande. Disse tanker flugter i høj grad med regeringens ambition om et retfærdigt og humant asylsystem. Pagten ses dog ikke at gøre afgørende op med den incita-

mentsstruktur og den industri af menneskesmuglere, der bidrager til Europas migrationsudfordringer. Således er regeringens helt centrale ambition om etableringen af en ordening for overførsel af asylansøgere til asylsagsbehandling til et land uden for EU ikke indeholdt i Kommissionens forslag til en migrations- og asylpagt.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 1. oktober 2020 til orientering. Sagen har desuden været forelagt i skriftlig forelæggelse i Folketingets Europaudvalg den 12. november til orientering.

Endelig har sagen været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 8. december 2020.